

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Znak: WK-6100/24/4/12

Katowice, 30 października 2012 r.

Pan
Tadeusz Chrószcz
Wójt Gminy
Marklowice

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 19 lipca do 28 sierpnia 2012 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Marklowice za okres od 1 stycznia 2008 r. do 28 sierpnia 2012 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 31 sierpnia 2012 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w kontrolowanej jednostce.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w roku 2009 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu ograniczonego na „Budowę Przedszkola Publicznego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Marklowicach” oraz jego realizacji stwierdzono, że:*
 - *w ogłoszeniu o zamówieniu publicznym zaniechano żądania od wykonawców złożenia oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu z art. 22 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.). Jednocześnie w trybie art. 26 ust. 3 i 4 ww. ustawy, czterech wykonawców wezwano do złożenia ww. oświadczenia, z kolei trzynastu wykonawców wezwano do złożenia oświadczenia o wykonaniu minimum 50% zadania własnymi siłami, mimo iż oświadczenia te nie zostały wyszczególnione w informacji o oświadczeniach i dokumentach, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, ogłoszenia o zamówieniu.*
- Zgodnie z art. 50 ust. 1 ww. ustawy Prawo zamówień publicznych, wraz z wnioskiem o dopuszczenie do udziału w przetargu ograniczonym wykonawca składa oświadczenie o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, a jeżeli zamawiający żąda*

dokumentów potwierdzających spełnianie warunków, również te dokumenty. Jednak, zgodnie z art. 25 ust. 1 ww. ustawy, do obowiązków zamawiającego należy wskazanie w ogłoszeniu o zamówieniu, specyfikacji istotnych warunków zamówienia lub zaproszeniu do składania ofert: oświadczeń lub dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu zamawiający. Zgodnie z art. 48 ust. 2 pkt 6 i 7 ww. ustawy, ogłoszenie o zamówieniu, o którym mowa w art. 47, zawiera co najmniej: opis warunków udziału w postępowaniu wraz z podaniem ich znaczenia oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków oraz informację o oświadczeniach lub dokumentach, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełnienia warunków udziału w postępowaniu.

Stosownie zaś do art. 26 ust. 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, Zamawiający wzywa wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1, lub którzy nie złożyli pełnomocnictw, albo którzy złożyli wymagane przez zamawiającego oświadczenia i dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1, zawierające błędy lub którzy złożyli wadliwe pełnomocnictwa, do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania.

- zaniechano wezwania sześciu wykonawców w trybie art. 26 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych, do złożenia wyjaśnień dotyczących złożonych dokumentów. Zgodnie z treścią pkt III.2) ogłoszenia o zamówieniu, o zamówienie mogli ubiegać się wykonawcy spełniający warunki: zrealizowali w okresie ostatnich 5 lat przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego min. 2 zamówienia o charakterze i złożoności porównywalnej z tym zamówieniem, tj. budowa budynków wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zagospodarowaniem terenu o wartości min. 2.000.000,00 zł dla każdego zamówienia. Ustalono, iż zarówno z wykazu robót, jak i treści referencji dołączonych do wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu sześciu wykonawców nie wynikało, iż dwa zamówienia miały charakter i złożoność porównywalną z niniejszym zamówieniem, tj. budowę budynków wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zagospodarowaniem terenu.

Zaniechano również wezwania w trybie art. 26 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych wykonawcy, który do wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu załączył opinię o rachunku z Banku Millennium, zawierającą następujące informacje:

- zaangażowanie kredytowe w rachunku bieżącym w wysokości – 608.333,50 PLN z datą wymagalności do 01.10.2009 r.

- linia na gwarancje bankowe w wysokości 1.500.000,00 PLN z datą wymagalności do 07.10.2009 r.

Opinia ta nie potwierdzała w sposób jednoznaczny faktu posiadania wolnych środków finansowych lub zdolności kredytowej w wysokości min. 1 mln zł, co stanowiło wymóg pkt III.2) ogłoszenia o zamówieniu.

Przygotowanie projektu ogłoszenia o zamówieniu oraz przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego należało do zakresu działania Komisji przetargowej, w składzie: Przewodniczący Komisji: p. Piotr Galus – Zastępca Wójta Gminy Marklowice, członkowie Komisji: p. Benedykt Kołodziejczyk – Sekretarz Gminy Marklowice oraz Inspektor Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju, sekretarz Komisji: Inspektor Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju, który przygotował projekt umowy o wykonanie robót budowlanych.

Treść ogłoszenia o zamówieniu zatwierdzona została przez p. Tadeusza Chróścza – Wójta Gminy Marklowice. Umowę Nr SEK 0815/74/09 z dnia 29 maja 2009 r. podpisał p. Tadeusz Chrószcz – Wójt Gminy Marklowice.

- W zakresie przygotowania i przeprowadzenia w roku 2009 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na zadanie: „Modernizacja boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej nr 2 i Szkole Podstawowej nr 3 w Markłowicach” stwierdzono:

- żądanie w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, wśród dokumentów na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu, polisy, a w przypadku jej braku innego dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności. Powyższe naruszyło art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.), bowiem Zamawiający nie dokonał opisu sposobu dokonywania oceny spełnienia warunku znajduwania się w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia.

W toku postępowania jeden z wykonawców zwrócił się do Zamawiającego o wyjaśnienie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia w trybie art. 38 ww. ustawy w zakresie warunku znajduwania się w sytuacji ekonomicznej i finansowej. Wyjaśnienie Zamawiającego z dnia 14 lipca 2009 r. potwierdza bezzasadne żądanie ww. dokumentu. Zamawiający uznał bowiem, iż potwierdzeniem spełnienia ww. warunku miało być podpisanie załącznika nr 2 do specyfikacji, tj. oświadczenia z art. 22 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

- iż wykonawca, którego oferta w niniejszym postępowaniu uznana została za najkorzystniejszą, przedłożył w ofercie polisę z dnia 1 czerwca 2009 r., zgodnie z którą do 6 czerwca 2009 r. do opłacenia pozostawała składka w wysokości 363,00 zł. Wykonawca nie dołączył potwierdzenia wpłaty tej składki, a więc na dzień składania ofert, tj. 21 lipca 2009 r., Zamawiający nie posiadał wiedzy, czy Wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej. Zgodnie bowiem z art. 814 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty. Zgodnie z art. 814 § 2 ww. ustawy, jeżeli ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, ubezpieczyciel może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia umowy, wygasa ona z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka.

Drugi z wykonawców, załączył do oferty certyfikat do polisy z dnia 2 czerwca 2009 r., z treści której nie wynikała informacja o wysokości i terminie płatności składki. Wobec powyższego, Zamawiający również i w tym przypadku nie posiadał wiedzy w przedmiocie ubezpieczenia.

Wykonawców nie wezwano w trybie art. 26 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych do złożenia wyjaśnień dotyczących złożonych dokumentów mając na uwadze, iż z treści ofert nie wynikało potwierdzenie, iż wykonawcy są ubezpieczeni od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności. Nadmienić należy, iż oferta trzeciego

wykonawcy zawierała oprócz polisy, również przelew bankowy potwierdzający zapłatę składki.

- zaniechanie zamieszczenia ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych, czym naruszono art. 95 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego zamieszcza ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych. Umowę Nr SEK 0815/165/09 na wykonanie robót budowlanych w ramach inwestycji „Modernizacja boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej nr 2 i Szkole Podstawowej nr 3 w Markłowicach” zawarto w dniu 7 sierpnia 2009 r.

Przygotowanie (w tym m.in.: projektu ogłoszenia o zamówieniu oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia) oraz przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (w tym m.in.: ocena spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz obowiązek przekazania do Biuletynu Zamówień Publicznych ogłoszenia o udzieleniu zamówienia publicznego) należała do zakresu działania Inspektorów Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju, którym kierował p. Piotr Galus – Zastępca Wójta Gminy Markłowice. Ogłoszenie o zamówieniu oraz specyfikację istotnych warunków zamówienia podpisał p. Tadeusz Chrószcz – Wójt Gminy Markłowice.

Umowę Nr SEK 0815/165/09 z dnia 7 sierpnia 2009 r. na wykonanie robót budowlanych w ramach inwestycji „Modernizacja boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej nr 2 i Szkole Podstawowej nr 3 w Markłowicach” podpisał p. Tadeusz Chrószcz – Wójt Gminy Markłowice.

- W zakresie przygotowania w roku 2009 trzech postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie ograniczonym oraz nieograniczonym stwierdzono, że w ogłoszeniu o zamówieniu (w zakresie wszystkich trzech postępowań) oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia (za wyjątkiem przetargu ograniczonego) Zamawiający zastrzegł, iż wykonawca winien zrealizować własnymi siłami minimum 40% bądź 50% wartości całego zamówienia. Stosownie do treści art. 36 ust. 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.), wykonawca może powierzyć wykonanie zamówienia podwykonawcom, z wyjątkiem przypadku gdy ze względu na specyfikę przedmiotu zamówienia zamawiający zastrzeże w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, że część lub całość zamówienia nie może być powierzona podwykonawcom. Zgodnie ze złożonymi w toku kontroli wyjaśnieniami, powyższe podyktowane było specyfiką przedmiotu zamówienia, a intencją zamawiającego było zapewnienie bezpieczeństwa prawidłowej realizacji zadania poprzez wybór wykonawcy w istocie mającego odpowiedni potencjał własny do realizacji zamówienia. Powyższych informacji, tj. precyzyjnie wskazujących, które istotne części zamówienia, mając na względzie specyfikę jego przedmiotu, winien zrealizować wykonawca osobiście, nie ujęto w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Nieprawidłowość dotyczy postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu ograniczonego na realizację zadania pn.: „Budowa Przedszkola Publicznego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Markłowicach” oraz w trybie przetargów nieograniczonych na realizację zadań pn.: „Modernizacja boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej nr 2 i Szkole Podstawowej nr 3 w Markłowicach” i „Poprawa atrakcyjności

inwestycyjnej Gminy Marklowice poprzez przebudowę drogi wraz z odwodnieniem i oświetleniem ulicy Krakusa w Markłowicach”.

Przygotowanie projektu ogłoszeń o zamówieniu oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia należało do zakresu działania: Komisji przetargowej, Inspektorów Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju, którym kierował p. Piotr Galus - Zastępca Wójta Gminy Marklowice.

Ogłoszenia o zamówieniu oraz specyfikację istotnych warunków zamówienia podpisał p. Tadeusz Chrószcz – Wójt Gminy Marklowice.

– W zakresie przygotowania i realizacji w latach 2010 - 2011 postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania pn.: „Rozbudowa Szkoły Podstawowej Nr 1 w Markłowicach” stwierdzono, że:

- Zamawiający wśród oświadczeń i dokumentów składanych na potwierdzenie spełnienia warunku udziału w postępowaniu w zakresie pozostawania w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia zażądał przedłożenia polisy lub innego dokumentu ubezpieczenia potwierdzającego, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia równocześnie bez wskazania kwoty, do której wykonawca winien być ubezpieczony oraz w sytuacji, gdy w specyfikacji istotnych warunków zamówienia pominął wprowadzenie opisu sposobu dokonania oceny jego spełnienia.

Powyższe stało w sprzeczności z art. 25 ust. 1 w związku z art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), zgodnie z którym w postępowaniu o udzielenie zamówienia zamawiający może żądać od wykonawców wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania a owe oświadczenia lub dokumenty potwierdzać mają spełnienie warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1 ww. ustawy w zakresie w jakim zamawiający dokonał ich opisu w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Dodatkowo stwierdzono również zaistnienie rozbieżności w zakresie zapisów specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszenia o zamówieniu polegającej na braku ujęcia ww. warunku, tj. dotyczącego zdolności ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zamówienia w treści ogłoszenia, co stało w sprzeczności z art. 41 pkt 7 w związku z art. 36 ust. 1 pkt 5 ustawy Prawo zamówień publicznych.

- zaniechano zatwierdzenia przez zamawiającego zmiany zakresu robót wynikających z umowy nr SEK-0815/64/11 na wykonanie robót budowlanych z dnia 27 kwietnia 2011 r. Treść ww. umowy za wykonanie jej przedmiotu przewidywała wynagrodzenie kosztorysowe w wysokości 595.364,40 zł brutto, tj. zgodnej z treścią oferty wykonawcy. Łączna suma wynagrodzenia wykonawcy za faktycznie zrealizowany zakres robót, obejmujący również roboty dodatkowe oraz wynikające ze zmian i uzupełnień projektowych, wyniosła (na podstawie wystawionych faktur) 614.469,18 zł i wzrosła w stosunku do wynagrodzenia umownego o wartość 19.104,78 zł.

Konieczność wykonania robót nie objętych pierwotnym zakresem umowy stwierdził Inspektor Nadzoru w protokole konieczności na wykonanie robót dodatkowych, notatkach stanowiących o konieczności wykonania robót wynikających ze zmian i uzupełnień projektowych, kosztorysach powykonawczych czy też protokołach zaawansowania, tj. dokumentach stanowiących o wzroście wynagrodzenia wykonawcy.

Z postanowień art. 11 pkt 11.2. ww. umowy wynikało, że wykonanie robót nieobjętych umową, a niezbędnych do prawidłowego wykonania przedmiotu zamówienia, wymagało ich potwierdzenia przez Inspektora Nadzoru w protokole konieczności oraz zatwierdzenia przez zamawiającego.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oświadczenie woli w imieniu gminy w zakresie zarządu mieniem składa jednoosobowo wójt albo działający na podstawie jego upoważnienia zastępca wójta samodzielnie albo wraz z inną upoważnioną przez wójta osobą.

Umocowanie do powyższych czynności, zgodnie ze złożonymi w toku czynności kontrolnych wyjaśnieniami, wynikały z zapisów umowy nr SEK-0815/64/11 z dnia 27 kwietnia 2011 r., podczas gdy zapisy owe wyraźnie rozdzielały kompetencje Inspektora Nadzoru oraz Zamawiającego, który to miał zatwierdzać wszelkie zmiany.

Faktyczna zapłata wynagrodzenia na rzecz wykonawcy nastąpiła, w związku z potrąceniem z tytułu nieterminowej realizacji zadania, w łącznej wysokości 601.371,16 zł.

Zadania z zakresu inwestycji gminnych, związane z przygotowaniem, realizacją i rozliczeniem inwestycji wykonywali pracownicy Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju. Nadzór nad Pionem, zgodnie ze strukturą organizacyjną Urzędu sprawował p. Piotr Galus – Wójt Gminy Marklowice.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju w zakresie przygotowywania i przeprowadzania postępowań o zamówienie publiczne stosownie do art. 25 ust. 1, art. 26 ust. 3 i 4, art. 36 ust. 1 pkt 5, art. 36 ust. 4 i 5, art. 41 pkt 7, art. 48 ust. 2 pkt 6 i 7, art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) oraz art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wymiaru podatku:

- Zaniechano dokonania przez organ podatkowy prawidłowych czynności sprawdzających, wobec podatników będących osobami fizycznymi, prowadzącymi działalność gospodarczą, celem ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, skutkujących brakiem ustalenia momentu zajęcia nieruchomości na działalność gospodarczą. Powyższym naruszono art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2012 r. poz. 749) w związku z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).*

Powyższe stwierdzono w odniesieniu do następujących podatników:

- podatnika oznaczonego nr ewidencyjnym 1/1929 i 1/1930, będącego nabywcą na podstawie aktu notarialnego Repertorium A nr 2724/2011 z dnia 20 kwietnia 2011 r., prawa użytkowania wieczystego Gminy Marklowice do stanowiącej własność Skarbu Państwa niezabudowanej nieruchomości gruntowej oznaczonej ewidencyjnie jako*

działka nr 1043/22 o pow. 2.814 m², zlokalizowanej w Markłowicach przy ul. Pawła Musioła;

- podatnika oznaczonego nr ewidencyjnym 1/1869, będącego nabywcą na podstawie aktu notarialnego Repertorium A nr 5628/2010 z dnia 12 sierpnia 2010 r. prawa użytkowania wieczystego do stanowiących własność Gminy Markłowice niezabudowanych nieruchomości gruntowych oznaczonych ewidencyjnie jako działki nr 850/4, 852/04, 853/4 o łącznej pow. 2.755 m², położonych w Markłowicach przy ul. Wiosny Ludów i Mokrej;
- podatnika oznaczonego nr ewidencyjnym 1/1798, będącego nabywcą na podstawie aktu notarialnego Repertorium A nr 5853/2009 z dnia 15 lipca 2009 r. prawa użytkowania wieczystego Gminy Markłowice do stanowiących własność Skarbu Państwa niezabudowanych nieruchomości gruntowych oznaczonych ewidencyjnie jako działki nr 986/22, 1007/22, 1001/22, 1002/22 o łącznej pow. 3.102 m², zlokalizowanych w Markłowicach przy ul. Pawła Musioła;
- podatnika oznaczonego nr ewidencyjnym 1/1791, będącego nabywcą (od osób prywatnych) zabudowanych nieruchomości gruntowych zlokalizowanych na terenie Gminy Markłowice przy ul. Wyzwolenia, oznaczonych ewidencyjnie jako działki nr 1934/120 i 1935/120 o łącznej pow. 1.350 m².

Zgodnie z art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych osoby fizyczne, są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną w terminie 14 dni od dnia m.in. zaistnienia zdarzenia mającego wpływ na wysokość opodatkowania. Podatnicy o nr kart kontowych 1/1869, 1/1798 i 1/1791 do dnia 19 sierpnia 2012 r. oraz nr 1/1929 i 1/1930 do dnia 15 sierpnia 2012 r. nie poinformowali organu podatkowego o zmianach, jak i nie złożyli w związku z ich zaistnieniem stosownych informacji.

W myśl zapisów aktów notarialnych (dot. podatników oznaczonych ewidencyjnie nr 1/1929 i 1/1930, 1/1869, 1/1798) ww. nabywcy wyłonieni zostali w wyniku przeprowadzonej przez Urząd Gminy Markłowice procedury przetargowej na sprzedaż nieruchomości a nabycie nastąpiło na cele związane z prowadzoną przez poszczególne podmioty działalnością gospodarczą. Na podstawie analizy zapisów wprowadzonych do dokumentacji dotyczącej postępowań przetargowych (zapisy ogłoszeń o ustnych nieograniczonych przetargach na sprzedaż ww. nieruchomości oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Markłowice) ustalono, iż już na etapie realizacji procedury sprzedaży wynikał cel zagospodarowania przedmiotowych nieruchomości, który wiązał się z koniecznością prowadzenia działalności gospodarczej.

Ponadto z danych pozyskanych z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (internetowy rejestr elektroniczny) wynikało, że ww. podatnicy prowadzą działalność gospodarczą. Na podstawie zaś ustaleń poczynionych w toku przeprowadzonej przez Inspektorów RIO w Katowicach wizji lokalnej stwierdzono prowadzenie robót budowlanych na ww. nieruchomościach nabytych na potrzeby prowadzonej przez podatników działalności gospodarczej. Zgodnie natomiast z decyzją Nr 0230/10 z dnia 19 marca 2010 r., podatnik oznaczony ewidencyjnie nr 1/1791 przystąpił do realizacji inwestycji polegającej na budowie pawilonu handlowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą, która to inwestycja oddana została do użytkowania na podstawie decyzji nr 33/2011 z dnia 25 lutego 2011 r.

Wszyscy ww. podatnicy, w związku z zaistnieniem obowiązku podatkowego w złożonych Informacjach w sprawie podatku rolnego wykazali nabyte nieruchomości gruntowe - jako użytki rolne. Podatnik nr 1/1791 dopiero w dniu 7 stycznia 2011 r. skorygował Informację klasyfikując nabyte grunty jako pozostałe a następnie w dniu 12 kwietnia 2011 r. jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie

usług, handlu, produkcji, co skutkowało od tego momentu wymiarem podatku od nieruchomości.

Organ podatkowy, na podstawie złożonych informacji oraz danych pozyskanych z ewidencji gruntów dokonał wymiaru zobowiązania pieniężnego opodatkowując nieruchomości gruntowe podatkiem rolnym (z zastrzeżeniem ww. opisu dotyczącego podatnika nr 1/1791).

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych opodatkowaniu podatkiem rolnym podlegają grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne lub jako grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż rolnicza lub leśna. Zatem grunty sklasyfikowane jako użytki rolne powinny być opodatkowane podatkiem rolnym wyłącznie do momentu, kiedy zostaną zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej.

Organ podatkowy dopiero w trakcie prowadzonych przez Inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach czynności kontrolnych wszczął z urzędu postępowanie w sprawie ustalenia wysokości zobowiązań podatkowych wobec ww. podatników w związku z zajęciem nieruchomości na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, skutkujących do dnia 28 sierpnia 2012 r., tj. zakończenia kontroli wyegzekwowaniem od podatników informacji w sprawie podatku od nieruchomości oraz wydaniem stosownych decyzji w sprawie zmiany decyzji ostatecznych.

Ponadto ustalono, iż w latach 2011-2012 dla podatników o nr kart kontowych: 1/1929 i 1/1930 (jeden podatnik) oraz 1/1931 i 1/1932 (jeden podatnik) nieprawidłowo prowadzono ewidencję analityczną wpłat podatku rolnego poprzez założenie dla jednego podatnika dwóch kart kontowych. Zgodnie ze złożonymi wyjaśnieniami tak przyjętą formę ewidencji zastosowano dla wyodrębnienia form własności charakteryzujących poszczególne nieruchomości, tj. prawo własności i prawo użytkowania wieczystego.

Powyższe stoi w sprzeczności z postanowieniami § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), zgodnie z którym konta szczegółowe (czyli karty kontowe) prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków z podatnikami z tytułu podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach i konta te prowadzi się w następujący sposób: dla każdego podatnika prowadzi się odrębne konto w każdym podatku.

Zadania w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości oraz rolnego i leśnego osób fizycznych, jak i prowadzenia i aktualizacji ewidencji nieruchomości należały do zakresu obowiązków służbowych Inspektora Pionu Finansowo-Budżetowego. Nadzór w zakresie przygotowywanych decyzji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego sprawował Główny Księgowy Urzędu Gminy Marklowice. Bezpośredni nadzór nad ww. Inspektorem sprawował p. Jan Macionczyk – Skarbnik Gminy Marklowice.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad Pracownikami Pionu Finansowo-Budżetowego w zakresie dokonywania czynności sprawdzających deklaracji podatkowych stosownie do art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749) w związku z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn.zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Podjąć działania mające na celu dostosowanie indywidualnych kont podatników do postanowień § 11 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *Zaniechano ujęcia na koncie 080-01-110 - „Budowa Przedszkola” wszystkich kosztów inwestycji pn. „Budowa Przedszkola Publicznego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Markłowicach”, realizowanej w latach 2009 - 2010. W kosztach ww. zadania inwestycyjnego nie ujęto kwoty 3.974,74 zł, tj. wartości odsetek, zapłaconych w okresie od czerwca do 10 października 2010 r. z tytułu pożyczki zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na mocy umowy Nr 54/2010/96/OA/al/P z 4 maja 2010 r. z przeznaczeniem na dofinansowanie ww. zadania. W dniu 11 października 2010 r. oddano inwestycję w użytkowanie na podstawie decyzji uprawnionego organu. Odsetki te w trakcie trwania inwestycji zwiększają wartość środka trwałego. Zgodnie z art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również:*

- 1) nie podlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy;*
- 2) koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu.*

Łączny koszt inwestycji wyniósł 11.791.688,99 zł. W trakcie kontroli, zwiększono wartość środka trwałego „Budowa Przedszkola” o kwotę 3.974,74 zł. Na tę okoliczność sporządzono protokół przekazania – przyjęcia środka trwałego (dowód PT) z 10 sierpnia 2012 r. oraz przekazano do jednostki organizacyjnej, tj. Przedszkola Publicznego w Markłowicach.

Prowadzenie ewidencji księgowej do konta 080-01-110 - „Budowa Przedszkola” należało do zadań Inspektora Pionu Finansowo-Budżetowego, nad którym nadzór pełnił p. Jan Macionczyk – Skarbnik Gminy Markłowice.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Pionu Finansowo-Budżetowego w zakresie prawidłowego ujmowania w księgach rachunkowych kosztów inwestycji, stosownie do art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Zaniechano w okresie od 2010 r. do czerwca 2012 r. sporządzenia dowodów OT - przyjęcia środka trwałego, powstałego w wyniku inwestycji związanych z trzema zadaniami, tj.: Budową Przedszkola Publicznego w Markłowicach, „Modernizacją boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej nr 2 i Szkole Podstawowej nr 3*

w Markłowicach” oraz „Rozbudową Szkoły Podstawowej Nr 1 w Markłowicach”. Wobec powyższego, wartości ww. środków trwałych nie zaewidencjonowano w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Marklowice na koncie 011 – „Środki trwałe.” Było to niezgodne z opisem konta 011 – „Środki trwałe”, ujętym w Załączniku nr 3 „Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych” do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), a także w Zarządzeniu Wójta Gminy Marklowice Nr 0152/18/2006 z dnia 2 października 2006 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości (uchylonego Zarządzeniem Wójta Gminy Marklowice Nr 120.18.2011 z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości), a następnie w Zarządzeniu Wójta Gminy Marklowice Nr 0151/4/2011 z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie ustalenia planu kont dla jednostki budżetowej Urząd Gminy Marklowice. Zgodnie z przywołaną podstawą prawną, konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu na kontach: 013, 014, 016 i 017. Na stronie Wn konta 011 ujmuje się w szczególności: 1) przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu gotowych środków trwałych lub inwestycji oraz wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych. Na stronie Ma konta 011 ujmuje się w szczególności: 1) wycofanie środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji, z powodu zniszczenia, zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 powinna umożliwić m.in.: 1) ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych; 2) ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe.

Z kolei, zgodnie z Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Marklowice, stanowiącej Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 0152/11/08 Wójta Gminy Marklowice z dnia 1 lipca 2008 r. – dowód OT – Przyjęcie środka trwałego sporządza się dla środków trwałych powstałych w wyniku inwestycji i robót budowlano- montażowych. Dowód OT sporządza Pion Infrastruktury Technicznej i Rozwoju w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od daty komisijnego przekazania środka trwałego do eksploatacji. Termin ten nie ma zastosowania do inwestycji oddawanych po dniu 16 listopada, które należy przekazać do użytkowania do dnia 31 grudnia.

W zakresie powyższych trzech zadań inwestycyjnych sporządzono dowody PT – protokoły przekazania – przyjęcia środka trwałego na łączną kwotę 13.112.225,62 zł, a następnie przekazano do jednostek organizacyjnych, tj. Przedszkola Publicznego, Szkoły Podstawowej Nr 2, Szkoły Podstawowej Nr 3 oraz Szkoły Podstawowej Nr 1.

Ponadto ustalono, że dwa dowody PT – protokoły przekazania – przyjęcia środka trwałego w zakresie inwestycji pn.: „Modernizacja boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej nr 2 i Szkole Podstawowej nr 3 w Markłowicach”, sporządzone zostały 31 sierpnia 2010 r., podczas gdy protokół odbioru końcowego zadania spisano 23 października 2009 r., a ostatnie zapisy na koncie 080-01-109 – „Modernizacja boisk przy SP2 i SP3” zaewidencjonowane zostały pod datą 11 grudnia 2009 r. Dowody PT przekazane zostały jednostkom organizacyjnym, tj. Szkole Podstawowej Nr 2 oraz Szkole Podstawowej Nr 3 pod datą 6 września 2010 r. Z wyjaśnień pracowników Urzędu Gminy wynika, iż zwłoka w sporządzeniu dowodów PT wynikała z faktu oczekiwania na usunięcie przez Wykonawcę zadania usterek ujawnionych w dniu 23 października 2009 r. podczas odbioru końcowego zadania. Usunięcie usterek stwierdzono w kwietniu 2010 r. Ustalono, iż ww. Instrukcja

obiegu i kontroli dokumentów księgowych nie wskazuje terminu, w jakim powinien być sporządzony dokument PT.

Sporządzanie dowodów OT oraz opracowywanie projektów zarządzeń, decyzji i wytycznych w zakresie spraw prowadzonych przez Pion Infrastruktury Technicznej i Rozwoju należały do zakresu działania Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Piotr Galus – Zastępca Wójta Gminy Marklowice. Dowody PT sporządzone zostały przez pracowników Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju, podpisane przez: p. Tadeusza Chróścza – Wójta Gminy Marklowice oraz p. Jana Macionczyka – Skarbnika Gminy Marklowice/bądź Głównego Księgowego Urzędu Gminy Marklowice, działającego z upoważnienia Skarbnika Gminy.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju w zakresie sporządzania dowodów OT - przyjęcia środka trwałego, powstałego w wyniku inwestycji, celem ujęcia jego wartości w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Marklowice, stosownie do postanowień Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Marklowice, stanowiącej Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 0152/11/08 Wójta Gminy Marklowice z dnia 1 lipca 2008 r. w związku z postanowieniami Załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), a także Zarządzenia Wójta Gminy Marklowice nr 0151/4/2011 z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie ustalenia planu kont dla jednostki budżetowej Urząd Gminy Marklowice, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 6

Uszczegółowić postanowienia Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Marklowice, stanowiącej Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 0152/11/08 Wójta Gminy Marklowice z dnia 1 lipca 2008 r. w zakresie terminu sporządzania dowodów PT – protokołów przekazania – przyjęcia środka trwałego, a następnie przekazania jednostkom organizacyjnym, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W dniu 23 października 2009 r. dokonano odbioru końcowego zadania pn.: „Modernizacja boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej nr 2 i Szkole Podstawowej nr 3 w Markłowicach”, realizowanego na podstawie umowy Nr SEK 0815/165/09 z dnia 7 sierpnia 2009 r. Za realizację ww. umowy wykonawca wystawił dwie faktury VAT na łączną kwotę 604.837,63 zł, z terminem płatności 14 dni od daty otrzymania faktury, tj.:
- faktura nr 42/10/2009 z 29 października 2009 r. na kwotę 503.595,25 zł (data wpływu do Urzędu Gminy 12 listopada 2009 r.),*

- faktura nr 42/A/10/2009 z 29 października 2009 r. na kwotę 101.242,39 zł (data wpływu do Urzędu Gminy 18 listopada 2009 r.).

Podczas odbioru końcowego zadania stwierdzone zostały usterki i ustalono termin ich usunięcia. Jednocześnie do czasu naprawy usterek, Inwestor (Gmina Marklowice) wstrzymał wypłatę kwoty 10.000,00 zł z faktury nr 42/A/10/2009, którą przekazano na konto sum depozytowych w Urzędzie Gminy. Zatrzymanie powyższej kwoty wynikało z protokołu odbioru końcowego zadania, który podpisał Wykonawca oraz p. Piotr Galus – Zastępca Wójta Gminy Marklowice.

Notatką do protokołu odbioru końcowego zadania z 23 kwietnia 2010 r. potwierdzono usunięcie wszystkich usterek, wobec czego podjęto decyzję o wypłacie wykonawcy kwoty 10.000,00 zł, co nastąpiło pismem z tego samego dnia, podpisanym przez p. Piotra Galusa – Zastępcę Wójta Gminy Marklowice, skierowanym do Pionu Finansowo-Budżetowego. W piśmie tym zawnioskowano jedynie o zapłatę kwoty 10.000,00 zł, natomiast zgodnie z wyciągiem bankowym z 26 kwietnia 2010 r., kwotę 10.000,00 zł zwrócono wraz z odsetkami w wysokości 520,00 zł. Z wyjaśnień pracowników Urzędu Gminy wynikało, iż naliczenia i wypłaty odsetek dokonano opierając się na założeniu, że zatrzymana kwota była zabezpieczeniem należytego wykonania umowy w rozumieniu ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 z późn. zm.). Zgodnie z przywołaną podstawą prawną, jeżeli zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesiono w pieniądzu, zamawiający przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy. Zaznaczyć należy, iż przy realizacji niniejszego zamówienia nie wymagano zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Wobec powyższego brak było podstaw prawnych do wypłaty kwoty 520,00 zł. Powyższym naruszono art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

Naliczenia odsetek dokonał Inspektor Pionu Finansowo-Budżetowego. Nadzór w tym zakresie pełnił p. Jan Macionczyk – Skarbnik Gminy Marklowice.

Protokół odbioru końcowego zadania z 23 października 2009 r. podpisali: p. Piotr Galus – Zastępca Wójta Gminy Marklowice oraz Inspektor Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju.

Wniosek nr 7

Podjąć działania mające na celu wyegzekwowanie od Wykonawcy zadania bezpodstawnie wypłaconej kwoty 520,00 zł, mając na uwadze art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 405 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

- Zaniechano prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 011 „Środki trwałe” grupy 0 – grunty dla poszczególnych obiektów środków trwałych, w zakresie wymaganym przepisami art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla

budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.). Zgodnie z powyższymi przepisami, konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej. Ponadto, konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla: środków trwałych, w tym także środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych.

Prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych powierzono zgodnie z zakresem czynności służbowych Inspektorowi Pionu Finansowo-Budżetowego. Bezpośredni nadzór nad ww. pracownikiem sprawował p. Jan Macionczyk – Skarbnik Gminy Marklowice.

- W latach 2009 - 2011 niebieżąc ujmowano w księgach rachunkowych operacje dotyczące zmian w stanie posiadania majątku trwałego bądź też zaniechano ich zaewidencjonowania. Naruszono tym art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 a następnie Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. W myśl natomiast art. 24 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

Transakcje sprzedaży nieruchomości stanowiących własność bądź pozostających w użytkowaniu wieczystym Gminy Marklowice:

- dotyczące zbycia w latach 2009 - 2011 działek nr: 1043/22, 986/22, 1001/22, 1040/22, 1039/22, 1035/22, 1029/22, 1027/22 i 1024/22 wyksięgowano z konta 011 „Środki trwałe” (ewidencja syntetyczna prowadzona wg grup rodzajowych środków trwałych) w dniu 31 grudnia 2011 r., jednym zapisem w wartości łącznej 112.505,93 zł na podstawie dowodu LT-likwidacja środka trwałego obejmującego sprzedaż gruntu działki przy ul. P. Musioła, sporządzonego w dniu 31 grudnia 2011 r.,
- dotyczące zbycia w latach 2009 - 2010 działek nr: 850/4, 852/4, 853/4 oraz 1002/22 i 1007/22 ujęte odpowiednio w dowodach LT-likwidacja środka trwałego obejmującego oddanie gruntu działki przy u. Wiosny Ludów i Mokrej w użytkowanie wieczyste oraz sprzedaż gruntu działki przy ul. Pawła Musioła, sporządzonych w dniu 17 sierpnia 2012 r., nie zostały na dzień zakończenia czynności kontrolnych zaewidencjonowane w księgach rachunkowych,
- dotyczące zbycia na podstawie aktu notarialnego Rep. A Nr 3578/2010 z dnia 27 maja 2010 r. działki nr 4/3 położonej przy ul. Wyzwolenia nie ujęto w dokumencie z likwidacji środka trwałego ani też do dnia zakończenia kontroli nie zaewidencjonowano w księgach rachunkowych.

Dokumenty w sprawie likwidacji środków trwałych dla gruntów, które były sprzedawane, sporządzane były przez pracowników Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju

zwyczajowo. W obowiązujących w Gminie Marklowice przepisach wewnętrznych nie uregulowano kwestii udokumentowania oraz przepływu informacji między właściwymi komórkami Urzędu, w odniesieniu do prawidłowego ujęcia w ewidencji księgowej zmian w stanie posiadania majątku trwałego Gminy Marklowice. W szczególności nie przypisano odpowiedzialności osobowej za sporządzenie stosownych dokumentów obrazujących zaistniałe zmiany związane z przeprowadzonymi przez wydział merytoryczny transakcjami nabycia do zasobu czy też zbycia z zasobu gminnego nieruchomości, nie ustalono terminów przekazywania owych dokumentów do odpowiedniej komórki finansowej celem właściwego ujęcia w księgach. Nadzór nad pracownikami Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju, sprawował p. Piotr Galus – Zastępca Wójta Gminy Marklowice.

Powyższe świadczy również o nieprawidłowym przeprowadzeniu inwentaryzacji gruntów wg stanu na 31 grudnia roku 2009, 2010 i 2011, czym naruszono art. 26 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 a następnie z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Zgodnie z powyższym przepisem inwentaryzację gruntów na ostatni dzień roku obrotowego przeprowadza się drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji realnej wartości tych składników. Zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) grunty, budynki i budowle podlegają inwentaryzacji w sposób określony w przyjętych przez jednostkę zasadach rachunkowości, w myśl natomiast § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) inwentaryzacja nieruchomości powinna zapewnić porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z ewidencją odpowiednio gminnego, powiatowego i wojewódzkiego zasobu nieruchomości.

Zgodnie z Zarządzeniami Wójta Gminy Marklowice: Nr 0152/20/03 z dnia 1 czerwca 2003 r. oraz obowiązującego od dnia 2 września 2011 r. Nr 120.8.2011 w sprawie ustalenia instrukcji inwentaryzacyjnej, inwentaryzację gruntów przeprowadza się drogą weryfikacji. W zarządzeniach tych ustalono: zgodnie z regulacjami obowiązującymi do dnia 1 września 2011 r. - inwentaryzację metodą weryfikacji stanu rzeczywistego ze stanem księgowym prowadzi się dla tych składników aktywów i pasywów, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, czynności weryfikacyjne prowadzone są przez pracowników, którzy w zakresie obowiązków mają zakres merytorycznej kontroli tych składników aktywów i pasywów, co do których dokonuje się czynności weryfikacyjnych, weryfikację prowadzi się poprzez analizę danych zawartych w dowodach księgowych dotyczących danego zdarzenia ekonomicznego z zapisami na kontach analitycznych danego składnika aktywów i pasywów. W myśl aktualnie obowiązujących postanowień - inwentaryzację aktywów i pasywów przeprowadza się w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami oraz weryfikacji realnej wartości składników majątku nie objętych spisem z natury lub uzgodnieniem sald, a owa weryfikacja polega na porównaniu sald ksiąg ze stanowiącymi ich podstawę dokumentami, a także aktualnym stanem rzeczywistym, rozliczenie ewentualnie powstałych różnic następuje w wyniku postępowania wyjaśniającego pomiędzy odpowiedzialnym za rozliczenie inwentaryzacji pracownikiem księgowości a osobą materialnie odpowiedzialną za powierzone mienie.

W wyniku inwentaryzacji gruntów, przeprowadzonej drogą weryfikacji wg stanu na dzień 31 grudnia roku 2009, 2010 i 2011 różnic inwentaryzacyjnych nie stwierdzono. W latach 2009 i 2010 brak protokołów weryfikacji, z protokołu z weryfikacji salda konta 011 na dzień 31.12.2011 r. z 9 stycznia 2012 r., różnice nie wynikają.

Odpowiedzialność Inspektora Pionu Finansowo-Budżetowego w zakresie uzgadniania sald środków trwałych, zgodnie z wyjaśnieniami Skarbnika Gminy wynikała z faktu prowadzenia ewidencji środków trwałych w Urzędzie Gminy oraz ewidencji w systemie finansowo-księgowym, co powodowało konieczność weryfikacji danych. Bezpośredni nadzór nad pracownikiem sprawował p. Jan Macionczyk – Skarbnik Gminy Marklowice. Protokół z weryfikacji salda konta 011 z 9 stycznia 2012 r. podpisali ww. Inspektor oraz Skarbnik Gminy Marklowice.

Zgodnie z art. 4 ust. 5 ww. ustawy o rachunkowości, to kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych ustawą.

Wniosek nr 8

Zaprowadzić ewidencję analityczną środków trwałych w grupie 0 - grunty, stosownie do art. 16, art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.).

Wniosek nr 9

Przeprowadzić inwentaryzację gruntów, zgodnie z przepisem art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), mając na uwadze postanowienia § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.).

Wniosek nr 10

Uzupełnić procedury dotyczące obiegu dokumentów księgowych o wskazanie terminów i osób odpowiedzialnych za sporządzanie dowodów księgowych z likwidacji oraz przyjęcia środków trwałych oraz w zakresie zapewnienia efektywności i skuteczności przepływu informacji pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Urzędu, celem prawidłowego ujęcia danych w zakresie zmian w stanie posiadania majątku trwałego w ewidencji księgowej do konta 011 – „Środki trwałe”, stosownie do art. 20 ust. 1, art. 24 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- W okresie od 2010 r. do czerwca 2012 r. zaniechano ujęcia w ewidencji księgowej odsetek od zaciągniętych pożyczek na podstawie: umowy Nr 54/2010/96/OA/al/P z dnia 4 maja 2010 r. oraz umowy Nr 198/2011/96/OW/os/P z dnia 27 lipca 2011 r. na koncie 260 – „Zobowiązania finansowe” oraz 909 – „Rozliczenia międzyokresowe”. Powyższe było niezgodne z postanowieniami rozporządzeń Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) i z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.) oraz postanowieniami Zarządzenia nr 0151/5/2011 z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości.

W trakcie kontroli w dniu 31 lipca 2012 r. dokonano prawidłowych księgowania odsetek od ww. pożyczek na kontach 260 – „Zobowiązania finansowe” i 909 – „Rozliczenia międzyokresowe” odpowiednio w kwotach 24.986,55 zł oraz 25.419,51 zł.

Zadania w zakresie księgowania operacji budżetu wykonywali pracownicy Pionu Finansowo-Budżetowego, nad którymi nadzór sprawował p. Jan Macionczyk – Skarbnik Gminy Marklowice.

- W latach 2010 i 2011 w informacjach uzupełniających do bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego zaniechano wykazania kwoty 6.932.571,00 zł, tj. wartości udzielonych poręczeń. Powyższe było niezgodne z § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.). Zgodnie z ww. regulacjami prawnymi, bilans sporządza się w zakresie określonym w załączniku nr 9 do ww. rozporządzenia.

Powyższa kwota wynikała z pozabilansowej ewidencji księgowej prowadzonej do zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń oraz dokumentów poświadczających udzielenie przez Gminę Marklowice dwóch poręczeń. Kwota ta wykazana została także w sprawozdaniu Rb-Z kwartalnym sprawozdaniu o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2010 r. oraz od początku roku do dnia 31 grudnia 2011 r.

W trakcie kontroli tj. w dniu 3 sierpnia 2012 r. sporządzono korektę bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na dzień 31.12.2010 r. oraz 31.12.2011 r., gdzie w informacjach uzupełniających do bilansu ujęto wartość udzielonych poręczeń w wysokości 6.932.571,00 zł.

Osobą przygotowującą dane do bilansu z wykonania budżetu był Inspektor Pionu Finansowo-Budżetowego. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Jan Macionczyk – Skarbnik Gminy Marklowice.

Bilanse z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządzone wg stanu na dzień 31.12.2010 r. oraz na dzień 31.12.2011 r. podpisane zostały przez

p. Tadeusza Chróścza – Wójta Gminy Marklowice oraz Głównego Księgowego Urzędu Gminy Marklowice.

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Pionu Finansowo-Budżetowego w zakresie prawidłowego sporządzania informacji uzupełniających do bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), a także mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W latach 2011 - 2012 (do dnia kontroli), nie ujmowano w księgach rachunkowych jednostki Urzędu Gminy Marklowice przypisu należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, również w momencie dokonania wpłaty tych należności. Wpłaty ujmowane były bezpośrednio na stronie Ma konta 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem Wn 130 – „Rachunek bieżący jednostki”. Powyższe było niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), a poprzednio w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.). Powyższe naruszyło ponadto postanowienia Załącznika nr 1 do Zarządzenia Nr 0151/4/2011 Wójta Gminy Marklowice z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie ustalenia planu kont dla jednostki budżetowej Urząd Gminy Marklowice. Zgodnie z przywołaną podstawą prawną, należności z tytułu dochodów budżetowych ujmuje się na koncie 221. Stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.) opłaty za sprzedaż napojów alkoholowych są dochodami należnymi gminie na podstawie odrębnych przepisów.*

Osobą odpowiedzialną za księgowanie dochodów budżetowych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych był Inspektor Pionu Finansowo-Budżetowego. Bezpośredni nadzór w tym zakresie sprawował p. Jan Macionczyk – Skarbnik Gminy Marklowice.

Wniosek nr 12

Ujmować na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” dochody budżetowe z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów

alkoholowych, stosownie do zasad określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), postanowień Załącznika nr 1 do Zarządzenia Nr 0151/4/2011 Wójta Gminy Marklowice z dnia 14 stycznia 2011 r. w sprawie ustalenia planu kont dla jednostki budżetowej Urząd Gminy Marklowice, mając na uwadze art. 4 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.).

W zakresie dochodów budżetowych:

- *W latach 2010 - 2011 pobierano opłatę skarbową w kwocie 17,00 zł za wydanie przedsiębiorcy zaświadczenia, stwierdzającego wniesienie opłaty za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, czym naruszono art. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem nie podlegało tej opłacie dokonanie czynności urzędowej, wydanie zaświadczenia oraz zezwolenia (pozwolenia, koncesji), jeżeli na podstawie odrębnych przepisów podlegały innym opłatom o charakterze publicznoprawnym lub były od nich zwolnione. Powyższe stwierdzono u wszystkich przedsiębiorców, którzy pobierali zaświadczenia o dokonaniu wpłaty. Stosownie do art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), pobierane opłaty za korzystanie z zezwoleń miały charakter publicznoprawny, a więc opłata skarbową miała charakter wtórny w stosunku do tych opłat.*

Z dniem 1 lipca 2011 r. nastąpiła zmiana brzmienia art. 18 ust. 7 pkt 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, gdzie zaświadczenie potwierdzające dokonanie opłaty zastąpiono dowodem potwierdzającym dokonanie opłaty.

Zadania związane z wystawianiem zaświadczeń potwierdzających dokonanie opłaty z tytułu wydania zezwolenia na sprzedaż alkoholu należały do pracownika Pionu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy. Nadzór sprawował Sekretarz Gminy.

- *W latach 2010 - 2011 wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, pomimo że przed ich wydaniem nie wniesiono stosownej opłaty. Dotyczyło to następujących zezwoleń: Zezwolenie nr II/12/A/12/2010, II/12/B/12/2010, II/12/C/12/2010 z dnia 31 grudnia 2010 roku - wpłaty dokonano 11 stycznia 2011 roku, Zezwolenie nr II/50/A/50/2010, II/50/B/50/2010, II/50/C/50/2010 z dnia 27 kwietnia 2011 roku - wpłaty dokonano 28 kwietnia 2011 roku. Zgodnie z art. 11¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.) opłatę, o której mowa w ust. 1, wnosi się na rachunek gminy, przed wydaniem zezwolenia.*

- *W latach 2010 - 2011 nieprawidłowo ustalono wysokość opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, czym naruszono art. 11¹ ust. 7 i ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.). Zgodnie z ww. przepisami opłata, o której mowa w ust. 1, wnoszona jest na rachunek gminy w każdym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem w trzech równych ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego. W roku nabycia zezwolenia lub utraty jego ważności, opłaty, o których mowa w ust. 1-5, dokonuje się w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia.*

Powyższe dotyczyło przedsiębiorcy, dokonującemu sprzedaży alkoholu na podstawie Zezwolenia nr II/49/A/49/2010 z dnia 14 października 2010 r., Zezwolenia nr II/49/B/49/2010 z dnia 14 października 2010 r. oraz za Zezwolenia nr II/49/C/49/2010 z dnia 14 października 2010 r. Opłatę za okres od 14 października 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. naliczono w kwocie 787,50 – tj. za 91 dni, natomiast za ten okres należało pobrać opłatę za 78 dni w kwocie 763,14 zł. Podmiotowi naliczono kwotę zawyżoną o 24,36 zł. Opłaty za I oraz za II ratę za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w roku 2012 zostały wpłacone w kwocie 1.086,00 zł, natomiast za ten okres należało pobrać opłatę w kwocie 1.050,00 zł. Podmiotowi naliczono kwotę zawyżoną o 36,00 zł.

Powyższe dotyczyło również Zezwolenia nr I/53/A/53/2011 z dnia 1 grudnia 2011 r., Zezwolenia nr I/53/B/53/2011 z dnia 1 grudnia 2011 r. oraz Zezwolenia nr I/53/C/53/2011 z dnia 1 grudnia 2011 r. Za okres od 1 grudnia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. naliczono opłatę w kwocie 262,50 zł, natomiast należało pobrać opłatę w kwocie 267,51 zł. Podmiotowi naliczono kwotę zaniżoną o 5,01 zł.

Zadania w zakresie naliczania opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu należały do obowiązków Inspektor Pionu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich. Bezpośredni nadzór sprawował p. Benedykt Kołodziejczyk – Sekretarz Gminy Marklowice.

Wniosek nr 13

Dokonać korekty naliczenia opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych: nr II/49/A/49/2010, nr II/49/B/49/2010, nr II/49/C/49/2010 z dnia 14 października 2010 r. oraz nr I/53/A/53/2011, nr I/53/B/53/2011, nr I/53/C/53/2011 z dnia 1 grudnia 2011 r. oraz podjąć działania mające na celu wyegzekwowanie różnicy pomiędzy pobraną opłatą a opłatą wynikającą z prawidłowego wyliczenia, mając na uwadze art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.).

Wniosek nr 14

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Pionu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich w zakresie prawidłowego naliczania opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 11¹ ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.), mając na uwadze przepis art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- Zaniechano opatrzenia datą wpływu do Urzędu Gminy Marklowice składanych przez przedsiębiorców „Oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych za rok 2011”. Powyższym naruszono § 42 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67). Naruszono ponadto § 10 i § 20 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Marklowice, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 0152/1/08 z dnia 31 stycznia 2008 r. oraz postanowienia Załącznika nr 1 i nr 2 do Zarządzenia Nr 0152/9/2008 Wójta Gminy Marklowice z dnia 19 maja 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad stosowania elektronicznego systemu obiegu dokumentów (SOD) w Urzędzie Gminy Marklowice.

Powyższe dotyczy dziesięciu oświadczeń ze stycznia 2012 r. Zgodnie z art. 11¹ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 70 poz. 473 z późn. zm.) przedsiębiorcy, prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim, są obowiązani do złożenia, do dnia 31 stycznia, pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim. W związku z faktem, iż oświadczenia te nie zostały opatrzone datą wpływu, brak było możliwości stwierdzenia terminowości ich wpływu.

Przyczyną nieprawidłowości był fakt przyjmowania tych oświadczeń bezpośrednio przez Inspektora Pionu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich, zajmującego się naliczaniem opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Bezpośredni nadzór nad pracownikiem sprawował p. Benedykt Kołodziejczyk – Sekretarz Gminy Marklowice.

Wniosek nr 15

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Pionu Organizacyjnego i Spraw Obywatelskich w zakresie opatrywania datą wpływu do Urzędu Gminy Marklowice, składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych, stosownie do postanowień § 42 ust. 2 załącznika nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.), a także § 10 i § 20 Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Marklowice, stanowiącego załącznik do Zarządzenia Nr 0152/1/08 z dnia 31 stycznia 2008 r. oraz postanowień Załącznika nr 1 i nr 2 do Zarządzenia Nr 0152/9/2008 Wójta Gminy Marklowice z dnia 19 maja 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad stosowania elektronicznego systemu obiegu dokumentów (SOD) w Urzędzie Gminy Marklowice, mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie długu publicznego:

- Nieterminowo dokonano spłaty piątej raty pożyczki, zaciągniętej na podstawie umowy pożyczki Nr 54/2010/96/OA/al/P z dnia 4 maja 2010 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na dofinansowanie zadania pn. „Budowa przedszkola wraz z instalacjami pomp ciepła i kolektorów słonecznych”. Powyższe naruszyło art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z którym wydatki publiczne

powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Umowny termin spłaty piątej raty pożyczki przypadał: do dnia 15 sierpnia 2011 r., zapłaty dokonano dnia 18 sierpnia 2011 r.

Z tytułu nieterminowej spłaty I raty pożyczki, w dniu 24 sierpnia 2011 r. zapłacone zostały odsetki w kwocie 18,76 zł.

Umowę pożyczki Nr 54/2010/96/OA/al/P z dnia 4 maja 2010 r. zawarł p. Tadeusz Chrószcz – Wójt Gminy Marklowice, przy kontrasygnacie Głównego Księgowego, działającego na podstawie upoważnienia udzielonego przez Skarbnika Gminy Marklowice.

Przyczyną nieprawidłowości było niewłaściwe wykonywanie obowiązków przez Inspektora Pionu Finansowo-Budżetowego, do którego obowiązków należało sporządzanie przelewów bankowych na podstawie dowodów zatwierdzonych do wypłaty. Nadzór w tym zakresie pełnił p. Jan Macionczyk – Skarbnik Gminy Marklowice.

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Pionu Finansowo-Budżetowego w zakresie terminowego dokonywania płatności wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

W zakresie przekazania mienia jednostkom organizacyjnym:

- Do dnia kontroli nie przekazano w trwały zarząd nieruchomości pozostających we władaniu Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Marklowicach, co dotyczyło zabudowanych nieruchomości oznaczonych jako działki o nr geodezyjnych 284/56 i 480/56 położonych w Marklowicach. Naruszono tym przepis art. 43 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którym prawną formą władania nieruchomością przez jednostkę organizacyjną jest trwały zarząd.

Nieprawidłowość w powyższym zakresie stwierdzona została również w trakcie poprzedniej kontroli gospodarki finansowej Gminy Marklowice przeprowadzonej przez Inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach za okres od 1 stycznia 2004 r. do 14 października 2008 r. i ujęta w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa RIO w Katowicach znak: WK-6100/26/4/08/09 z dnia 2 stycznia 2009 r. Na etapie realizacji wniosków pokontrolnych p. Tadeusz Chrószcz – Wójt Gminy Marklowice wyjaśnił, iż Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Marklowicach pismem z dnia 28 stycznia 2009 r. złożył wniosek o przekazanie w trwały zarząd nieruchomości, na których prowadzi działalność statutową. Na nieruchomościach natomiast oznaczonych nr ewidencyjnymi 284/56 i 480/56 przeprowadzone zostało postępowanie podziałowe, obecnie trwa wycena nieruchomości przez rzeczoznawcę majątkowego, celem ustanowienia trwałego zarządu na majątku władanym przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Marklowicach.

Prawną formę władania powyższymi nieruchomościami stanowi na dzień zakończenia kontroli umowa użyczenia z dnia 1 stycznia 2008 r., zawarta w imieniu Gminy przez p. Tadeusza Chrószcza – Wójta Gminy Marklowice.

Zadania związane z przeprowadzeniem procedury zmierzającej do wydania decyzji o ustanowieniu trwałego zarządu na ww. nieruchomościach wykonują pracownicy Pionu Infrastruktury Technicznej i Rozwoju, nadzorowanego przez p. Piotra Galusa – Zastępcę Wójta Gminy Marklowice.

Wniosek nr 17

Ustanowić trwały zarząd na nieruchomościach, pozostających we władaniu Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Markłowicach, mając na uwadze art. 43 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) w związku z art. 61 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w **terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w **zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, w **terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Daniel Kołodziej